

Gemila Al-Kuraishi  
enhetschef

## Kartläggning av hemlösheten i Lunds kommun 2022

### Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta  
att godkänna kartläggningen av hemlöshet i Lund 2022

### Sammanfattning

Sedan 2008 genomförs årligen en kartläggning av hemlösheten i Lund med mättag 1 oktober. Sedan 2012 har även barn räknats i kartläggningen.

Den 1 oktober 2022 var 128 vuxna och barn, 45 män, 39 kvinnor och 44 barn hemlösa i Lund. Det är en ökning av antalet hemlösa med totalt 27 vuxna och barn sedan 2021. Av målgruppen är det en vuxen person som är fortsatt hemlös sedan kartläggningen 2021.

Antalet nyanlända, antingen via anhöriginvandring eller eget boende (EBO - lagen), som rapporterats in i årets kartläggning är fyra män, sex kvinnor och sju barn. Av de vuxna är tre personer myndiga barn som bor tillsammans med sina föräldrar.

Nyanlända enligt massflyktsdirektivet som är anvisade eller egenbosatta i Lunds kommun är inte medräknade i hemlöshetskartläggningen.

### Underlag för beslutet

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tjänsteskrivelse Kartläggning av hemlösheten i Lund 2022 (denna skrivelse)
- Bilaga Kartläggning hemlöshet 2008-2022
- Bilaga Kartläggning hemlöshet stödlägenheter 2022
- Bilaga Barnintervjuer 2022

### Ärendet

Enligt tidigare beslut i arbetsmarknads- och socialnämnden ska hemlösheten i Lund kartläggas en gång per år med mättag 1 oktober.

Kartläggningen genomförs genom att utredningsenheterna på arbetsmarknads- och socialförvaltningen rapporterar in aktuella ärenden samt genom samarbete med föreningen Hemlösas Vänner

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

från ideell sektor och Svenska Kyrkans diakoncentral som har bidragit med information om personer i hemlöshet som de möter genom sitt arbete.

### **Definition**

Kartläggningen avser hemlösa personer hemmahörande i Lunds kommun.

Som hemlös räknas de som tillhör Socialstyrelsens definition av situation 1 och 2.

1. Akut hemlöshet – situation 1: En person hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende (exempelvis kvinnojourer) eller som sover utomhus alternativt i offentliga utrymmen.

2. Institutionsvistelse och kategoriboende – situation 2: En person som är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänsten, landsting eller privat vårdgivare, alternativt på HVB-hem eller SIS-institution, där planen är att personen ska skrivas ut inom tre månader efter mätperioden, men inte har någon bostad ordnad efter utskrivningen eller utflyttningen. Hit räknas även personer som skulle ha skrivits ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon bostad ordnad.

Undantag: Gällande situation 2 har personer som har boende i stödlägenhet och på stödboende med personalstöd genom socialtjänsten (Lilla Algatan och Arkivgatan med flera) undantagits från kartläggningen.

### **Efterfrågade uppgifter**

Den enkät som används i kartläggningen är densamma som använts sedan 2008. Kartläggningen består av följande frågeställningar:

- Namn
- Personnummer
- Kön
- Civilstånd
- Medborgarskap
- Folkbokföringskommun
- Huvudsaklig försörjning
- Aktuell boendelösning
- Orsak till hemlöshet
- Huvudsaklig problematik
- Uppgiftslämnare

### **Analys**

Hemlöshetskartläggningen för 2022 visar att hemlösheten har ökat. Största ökningen har skett bland kvinnor och barn sedan 2021.

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

De som fortfarande lever i hemlöshet i årets kartläggning är 6% vuxna och 3% barn där personerna är aktuella på arbetsmarknads- och socialförvaltningen med en planering för att inom snar framtid bryta hemlösheten. Detta är en positiv utveckling och innebär att 94% har fått en annan boendelösning eller är inte aktuella på arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Detta innebär också att 97% av de barn som rapporterades in i fjolårets kartläggning finns i en annan boendelösning eller är inte aktuella på arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

När det gäller de vuxna som är fortsatt hemlösa är akutboendet Piletorp, akutboende på hotell och vandrarhem samt stödboende i externt köpt vård eller externa boendelösningar den mest förekommande boendelösningen.

Kartläggningen visar att hemlösheten har ökat i Lunds kommun, men samtidigt blir individer och familjer inte kvar lika länge i hemlöshet som tidigare år. Att med sin familj bo på ett akutboende är en stor omställning för alla barn som berörs och påverkar deras vardag stort. Att tiden på akutboendet blir kort är därför av stor vikt. De senaste årens förändringsarbeten på arbetsmarknads- och socialförvaltningen med mer individanpassade stödinsatser och en tätare samverkan mellan olika verksamheter har arbetet kring hemlösheten i Lunds kommun kunnat förbättras och visar på ett gott resultat.

Vanligaste boendelösningen i årets kartläggning är fortsatt hotell och vandrarhem för kvinnor med 25 personer och den vanligaste boendelösningen för män är Piletorp där 14 personer var hemlösa den 1 oktober 2022.

Kartläggningen visar en viss ökning av hemlösheten i alla ålderskategorier förutom i åldern 61-70 år där den har minskat med tre personer. Ökningen av hemlösheten i Lund är någorlunda jämnt fördelad över de olika ålderskategorierna, förutom i åldern 60-70 där ingen ökning har skett sedan kartläggningen 2021.

Skyddat boende som boendelösning har ökat med fem personer sedan kartläggningen 2021. Ökningen kan till stor del förklaras av yngre män som söker stöd i att bryta ett kriminellt beteende och har sökt skydd och stöd i detta.

Kartläggningen visar att det finns fortsatt en grupp som har kontakt socialtjänsten med anledning av att de saknar förankring på

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

bostadsmarknaden men där det inte föreligger annan känd problematik och det är till största del familjer med barn. Årets kartläggning visar en ökning av personer som uppges vara hemlösa med anledning av våld i hemmet samt de med oklar anledning till hemlöshet.

Personer med psykisk ohälsa har ökat från fem personer år 2021 till 20 personer i årets kartläggning. Det här är en målgrupp som har omfattande problematik och är i behov av mycket stöd och har svårt att klara självständiga boendelösningar. Behovet av fler boendelösningar för att bland annat kunna fånga upp denna målgrupp är sedan tidigare uppmärksammat och arbetsmarknads- och socialnämnden har under året beslutat om ett genomgångsboende i bostads- och lokalförsörjningsplanen och som är finansierat genom EVP-beslut i kommunfullmäktige.

Genom samverkan med serviceförvaltningens bostadsavdelning kan en fortsatt god tillgång på stödlägenheter konstateras. Under 2021 fick arbetsmarknads- och socialförvaltningens målgrupper tilldelning av 26 lägenheter och gjorde fyra stycken byten från lägenheter utan möjlighet till överlåtelse (så kallade genomgångsbostäder) till lägenheter med möjlighet till överlåtelse (så kallade övergångsbostäder). Till och med den 1 oktober 2022 har det skett 38 tilldelningar av lägenheter och sex stycken byten från genomgångsbostäder till övergångsbostäder. Fortsatt god tilldelningen av stödlägenheter är en viktig faktor för att kunna minska antalet personer i hemlöshet samt att ge de personer som bor på stödboenden via externt köpt vård en hemmaplanslösning med individanpassat stöd.

Bostad Först har varit i särskilt fokus inom förvaltningens arbete inom processen för självständighet vid skadligt bruk och beroende och inom arbetet att minska och motverka hemlöshet. För detta arbete har arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansökt om och tilldelats medel av Socialstyrelsen för år 2022. Under 2022 har fyra personer tilldelats stödlägenheter med bostad först som insats samt två som har avslutats och tagit över sitt förstahandskontrakt, där behovet inte kvarstod vilket utgör en total av sju personer med insatsen under 2022. Det är en ökning från tidigare år där förra årets kartläggning visade på fem personer med beviljat stöd av bostad först som insats.

Hemlöshetskartläggningen visar en ökning av antalet barn i hemlöshet från 33 föregående år till 44 stycken för 2022. Den vanligaste boendelösningen är fortsatt hotell och vandrarhem för

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

barn i hemlöshet med en ökning av fyra barn. Kartläggningen visar en ökning av antalet barn som lever i skyddat boende med en förälder från åtta stycken föregående år till tretton stycken i årets kartläggning.

För att minska antal personer på skyddat boende har arbetsmarknads- och socialförvaltningen ett samarbete med LKF när det gäller sociala förturer till egna lägenheter i LKF:s bestånd. Där är våldsutsatta personer en målgrupp som genom beslut i arbetsmarknads- och socialnämnden har en kortare kö till tilldelning av egen lägenhet. Hittills i år har fem personer ur målgruppen kunnat erbjudas en egen lägenhet via social förtur. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen kommer under hösten i samverkan med serviceförvaltningen även att föra dialog om samarbete med privata hyresvärdar i syfte att öka antal lägenheter som erbjuds målgrupperna i social förtur. Målgruppen våldsutsatta kommer vara en fortsatt prioriterad grupp för uppdraget där ambitionen är att kunna erbjuda egna bostäder till våldsutsatta placerade på skyddade boenden på andra orter ur de privata fastighetsägarnas bestånd. Målet för detta är att minska antal vuxna och barn på skyddade boenden samt minska placeringstiden för målgruppen. För detta har arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansökt om och tilldelats medel av Socialstyrelsen för år 2022. En processkartläggning för våld i nära relation pågår på arbetsmarknads- och socialförvaltningen som även kommer innefatta boendelösningar.

Tidigare kartläggning har visat på en minskning av antalet barn på hotell och vandrarhem i familjer utan social problematik men som saknar en förankring på bostadsmarknaden genom bistånd till tidsbegränsade stödlägenheter. Minskningen tidigare år kan kopplas till arbetsmarknads- och socialnämndens beslut om att minska hemlöshet bland barn. Insatsen tidsbegränsad stödlägenhet har visat sig vara en kostnadseffektiv lösning som har en positiv påverkan på barnens liv och vardag. Under året har tre hushåll ur denna målgrupp kunnat erbjudas ett boende med mer hemmalik miljö där antalet uppgår till sex vuxna och 16 barn, varav åtta barn är över 18 år men under 21 år där föräldrarna har fortsatt försörjningsplikt under studietiden. Sammanlagt finns det 20 stycken beviljade tidsbegränsade stödlägenheter med 41 barn, varav 8 stycken är över 18 år där föräldrarna har fortsatt försörjningsplikt under studietiden. Stödet som ges till dessa hushåll är att fortsatt söka ett eget förstahandskontrakt och att säkra att hyresinbetalningar och bostaden sköts med regelbundna uppföljningar.

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

Efter beslut i nämnden har arbetsmarknads- och socialförvaltningen genomfört en upphandling av akuta boendelösningar på hotell och vandrarhem under 2021. Avtalen med de nya leverantörerna började gälla från 1 november 2021 och ger bättre förutsättningar att hitta akuta boendelösningar med likvärdig standard och prissättning.

Ett av förvaltningens viktigaste arbeten är att förebygga att hemlöshet uppstår. Genom det vräkningsförebyggande arbetet på Kvarbo finns ett samarbete med hyresvärdar i Lunds kommun. I det samarbetet kan arbetsmarknads- och socialförvaltningen få tidiga signaler och kan verka vräkningsförebyggande och uppsökande i ärenden med personer som riskerar mista sin bostad på grund av störningar, obetalda hyror, sanitära olägenheter eller samlarproblematik. Under året har en ny insats arbetats fram för personer med samlarproblematik. Under 2022 har en del kompetenshöjande aktiviteter skett, där medarbetare från olika delar av förvaltningen fått föreläsningar om hur man arbetar med personer i målgruppen. Insatsen kommer att påbörjas under slutet på 2022.

Majoriteten av personer i hemlöshet i tidigare års kartläggning har kunnat komma vidare till andra boendelösningar. De vanligaste boendelösningarna för att komma ur hemlöshet är eget kontrakt (inkluderat social förtur) och egen lösning (andrahandskontrakt, samboskap, inneboende) där 25 vuxna och 15 barn ingår. Andra boendelösningar som har bidragit till att stödja personer ur hemlöshet är biståndsinsatserna stödlägenhet och tidsbegränsad stödlägenhet där 18 vuxna 17 barn från förra årets kartläggning har beviljats bistånd och kunnat komma vidare ur en akut boendelösning. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av de individer som ingick i förra årets hemlöshetskartläggning men som har kommit vidare till andra boendelösningar.

	Antal vuxna/hushåll	Antal barn
Stödlägenhet	10	11
Tidsbegränsad stödlägenhet	8	6
Eget kontrakt/social förtur	13	11
Egen lösning	12	4
Boendelösning via arbetsmarknads- och socialförvaltningen (exvis Lilla Algatan eller	14	0

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

extern stödboende/behandling)		
Stödboende i avvaktan på stödlägenhet	2	0
Annan kommun	3	0
Totalt	62	32

### **Arbete för att minska och motverka hemlöshet under 2023**

Det aktiva arbetet med att minska och motverka hemlöshet kommer att fortsätta 2023

Inom processen för självständighet vid skadligt bruk och beroende är hemlöshets- och boendefrågan central. Under året kommer förvaltningen fortsätta utvärdera och utveckla verksamheten Bostad Först.

Inom processen för våld i nära relation är boendelösningar också ett fokusområde som kommer arbetas vidare med, där sociala förturer med privata hyresvärdar som kan erbjuda bostäder i Lund och på andra orter är del av ett pussel för att hjälpa våldsutsatta till stabila och permanenta boendelösningar.

Upphandlingen för akutboende på hotell och vandrarhem har nyttjats i ett år och förbättringsområden har kunnat identifieras. Därför kommer en ny upphandling att genomföras under 2023 i syfte att öka antal platser men också bidra till mer variation bland leverantörerna.

Kartläggningen kommer som tidigare att genomföras årligen och vara ett fortsatt viktigt arbetsverktyg som ska leda till förbättringsarbete i identifierade problemområden och målgrupper. Därför kommer hemlöshetskartläggningen att ses över i sin nuvarande form i syfte att förbättra insatser och arbetet kring hemlöshet.

### **Beredning**

Kartläggningen görs av utvecklingssekreterare på resurs och utvecklingsenheten, socialsekreterare på arbetsmarknads- och socialförvaltningens utredningsenheter och enhetschef på boendenheten.

2022-11-01

Diarienummer

SO 2022/0225

***Barnets bästa******Påverkar beslutet barn?***

Arbetet med att minska och motverka hemlöshet omfattar i högsta grad barn. Enligt den aktuella hemlöshetskartläggningen omfattas 43 barn i hushåll som lever i hemlöshet. Ett starkt barnperspektiv utgör grund i arbetet med att minska och motverka hemlöshet.

***Har barn fått uttrycka sina åsikter? (artikel 12)***

Barn har inte fått uttrycka sin åsikt om kartläggningen men socialsekreterare på boendeenheten genomför årligen intervjuer med barn på hotell och vandrarhem. Under hösten 2022 genomfördes intervjuer med barn på akutboenden men även de barn som tidigare bott på akutboende men där familjen flyttat till en tidsbegränsad stödlägenhet.

En sammanställning av dessa intervjuer finns som bilaga till denna tjänsteskrivelse.

***Hur har barns bästa beaktats? (artikel 2,3 och 6)***

Barns bästa sätts alltid i främsta rummet i arbetet med att minska och motverka hemlöshet. Detta sker vid biståndsbedömning av olika akuta boendelösningar och mer varaktiga lösningar, däribland tidsbegränsade stödlägenheter.

***Beskriv eventuella intressekonflikter (artikel 4)***

Inga intressekonflikter bedöms ha funnits.

***Ekonomiska konsekvenser***

Kartläggningen av den akuta hemlösheten bidrar till kunskap om lägesbild och orsaker som utgör grund för mål, planering och aktiviteter som är kostnadseffektivt för såväl individen som kommunen.

Annika Pettersson  
socialdirektör

Karin Säfström  
verksamhetschef

***Beslutet skickas till***

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:  
Akten

För kännedom: